

Brora, 'Elusive Legacy', 48 jaar oud (1972), 42,8%

KLEUR Donkergoud, naar amber toe

NEUS (onversneden) Een onmiddellijk aroma van groene appel, wat voor een verrassende frisheid zorgt bij een whisky die al zo oud is. Daar omheen zit iets zouts, iets ozonachtigs – een zeebries – en een zoete toets van romige citroenkandeelel.

Dit is een whisky die langzaam evolueert. Als hij de tijd krijgt, beginnen zich de typische "oude" Brora-oliën te ontwikkelen.

Lanoline en rook vlechten zich rond een basis van dadelpruim en overrijp fruit – ananas, peer, perzik, mispel en kwee. Daardoor zit hij intussen mijlenver verwijderd van zijn frisse start: dit is zwaar, olieachtig, met de geoxideerde toetsen die alleen bij rijpe whisky's van zeer hoge ouderdom mogelijk zijn.

Hij doet op een bizarre manier denken aan de geur van een kunstenaarsatelier: olieverf, behandeld schilderdoek, oude boeken; gevolgd door sering en een gesmoord turfvuur gemengd met gezouten/gerookte vis, een lichte vlezigheid en daarna wat kamfer.

Fors, complex, allesomvattend en ongelooflijk lang aanhoudend. Buitengewoon complex.

MONDGEVOEL Rijk en olieachtig.

SMAAK (onversneden) Ontwikkelt zich in drie onderling verbonden bedrijven. Een lichte, drogende houtrook brengt het geheel op gang, geeft de tongpunt iets asachtigs mee in combinatie met eventjes opflakkerende hitte, alsof er gloeiende sintels mee gemoeid zijn. Naarmate dit naar één kant opschuift, begin je potpourri, gedroogd fruit, een tikje vanille en gedroogde citroenschil te herkennen.

Tegen het midden van de tong word je echter overweldigd door de kolkende hoeveelheid oliën die je gehemelte bestrijkt, de fruitsmaken (rijpe banaan, geprakte perzik) meedraagt en de tannines uitvlakt. Het is reusachtig en houdt lang aan, boordevol zelf en was, en smaken waarmee je in whisky niet vertrouwd bent – en die bijgevolg heel erg Brora zijn.

Deze exotische, hartige hoedanigheid met umami/vlezige elementen wijkt met tegenzin, maar uiteindelijk beland je, met hints van verse sinaasappelpulp, in het derde bedrijf en meteen weer aan land: zout, heilbotolie, rook en dan een zweempje den en groene olijf.

AFDRONK Rijp fruit, een flard van peper en citrus, een beetje gezouten zoethout, kruidnagel en als afscheid een wolkje houtskoolrook.

Brora 'Age of Peat', 43 jaar oud (1977), 48,6%

KLEUR Lichtgoud

NEUS (onversneden) Een vrij gesloten start, lijkt licht, een beetje prikkelend, enigszins kruidig en met een strakkere focus dan de '72. Pas daarna wordt het gewicht van de rijpheid duidelijker. Langzaam, stiekem sluipt het fruit naar de voorgrond en krijgt de neus meer kloeke stevigheid. Hij heeft ook een ietwat gebald karakter. In het vroege najaar gerijpte vruchten komen aan de oppervlakte.

Dit is een Brora uit de jaren '70, dus krijg je uiteraard oliën maar die zijn eerder aan de rancio-kant: bijenwas, oud leder en een zweem van tropisch fruit: guave, mango, ananas, een beetje perzik, meloen en kwee.

En dat alles binnen het ruige kustdecor van Brora. Waskaarsen flikkeren op een gepolijst tafelblad. Na verloop van tijd schemert iets van vochtige aarde, een pakhuis en een broodachtig aspect tussen al het fruit, de milde rook en een bijna stijfselachtige kraak.

MONDGEVOEL Middelzwaar. Olieachtig.

SMAAK (onversneden) Begint zacht, zoet en afgerond, met rijke, honingachtige elementen en meer levendigheid afkomstig van het alcoholgehalte. Het fruit neigt nu naar abrikoos en er zijn ook wat levendige zuren die de smaakpapillen blijvend prikkelen.

Wanneer de whisky het midden gehemelte bereikt, heeft het sappige fruit volheid gekregen en maken de oliën het totaaleffect molliger en vetter. Je krijgt die fascinerende, ogenschijnlijk tegenstrijdige mix van rijpe mango en perzik met zoutige, ietwat vlezige smaken vol umami. Fruitig inderdaad, maar niet op de klassieke manier.

Er is een licht drogende greep – cederachtig – en het effect wordt sterker en iets droger, aangevuld met specerij (piment, witte peper), een beetje gekonfijte citroen en een lichte houtrook. Het begint allemaal vriendelijk en zacht maar eindigt beheerst en met meer structuur. Een raadsel.

AFDRONK Licht olieachtig, enigszins zurig, met gerookt zout.

Brora, 'Timeless Original', 38 jaar oud, (1982), 47,5%

KLEUR Lichtgoud

NEUS (onversneden) Helder en enigszins schraal om te beginnen, wat typisch is voor deze Brora's van latere datum. Een vleugje etherische grapefruitolie op een koele dag en daarnaast een beetje poederig. Hier lijkt sprake van een beetje meer vat – toetsen van vanille, witte chocolade, maar het blijft hoe dan ook een lichte toets.

Het duurt enige tijd eer de meer vertrouwde Brora-eigenschappen hun opwachting maken, maar deze keer doen ze meer aan zuivelvet dan aan olieachtigheid denken – dikke room, karnemelk. Nog later: wasachtigheid (oude lippenstift) en vervolgens schapenvacht.

Meer esterachtige aroma's komen naar boven – groene appel, kerspruim, gembersap, bamboescheuten, aceton en rijpe ananas. Dan volgt een tweede wasachtige golf, maar nu vergezeld van café au lait en rijpe abrikoos.

MONDGEVOEL Licht tot middelzwaar. Wasachtig.

SMAAK (onversneden) Zacht, dik, smeug en wasachtig om te beginnen. Net als bij de neus gaat dit gepaard met felle energie. Niet echt rokerig. Een nieuw tijdperk. De geparfumeerde aroma's komen nu over als rozenwater met tegelijk een zekere zepigheid.

Naar het midden van de tong toe wordt het geheel wasachtig. Een peperachtige hoedanigheid, iets van onrijpe peer, doet denken aan agave. Dat is het moment waarop het zuur – roze grapefruit, bloedsinaasappel – zijn intrede doet, terwijl tegelijkertijd de spanning lijkt op te lopen, waarna een kristallijnen zoutheid vrijkomt.

AFDRONK Stoffige tannines, niet meer dan een zweem van rook gevolgd door gewaxte citroen.